

Daniel Kitabı — Doxsan Bir nömrə

Peyğəmbərlik Çayının Örtüyünün Açılması: Danielin Görmələrindəki Hərəkətlər Arasındakı Əlaqələr Boyunca Bir Səyahət

Jeff Pippenger

2024-02-24

Birinci mələyin hərəkətində möhürdən açılan bilik Daniel kitabındakı Ulai çayı görüntüsü ilə təmsil olunur. Həmin görüntü Danielin yeddi, səkkiz və doqquzuncu fəsillərini təmsil edir, üçüncü mələyin hərəkətində möhürdən açılan bilik isə Hiddekel çayı görüntüsü ilə təmsil olunur; bu da on, on bir və on ikinci fəsilləri təmsil edir. Bu iki hərəkət arasındakı əlaqələr çoxdur. Bu iki hərəkət 1863-cü ildəki üsyandan 1989-cu ildəki axır zamanadək keçən yüz iyirmi altı il vasitəsilə bir-birinə bağlanır.

Son vaxtın hər iki dövrü, hər bir hərəkətdə, Levililər iyirmi altıncı fəsildəki “yeddi vaxt”la işarələnmişdir. Bütperəstlik və sonra papalıq 1798-ci ildə son vaxt yetişənədək məbədi və ordunu tapdalayıb alçaltmışdı. 1863-cü il üsyanından 1989-cu ilədək isə Hizqiyalın səkkizinci fəslindəki dörd iyirəcliklə təmsil olunduğu kimi, ruhani bir tapdalanma baş vermişdi.

Birinci qəzəbin sonundan 1844-cü ildə son qəzəbin sonunadək keçən qırx altı il ərzində Məsih ruhani bir məbəd inşa etmişdi və 22 oktyabr 1844-cü ildə qəflətən ona daxil oldu; bu, 1989-cu ildəki axır zamanla, tezliklə gələcək Bazar qanununadək olan dövrə paraleldir; həmin vaxt Məsih bir daha ruhani bir məbəd inşa edir və Vəhy on birinci fəslin böyük zəlzələsi saatında qəflətən ona gələcəkdir.

Üçüncü mələk 1844-cü ildə gəldikdə, Əhdin Elçisi Levi oğullarını təmizləmək üçün qəflətən zahir oldu, lakin 1863-cü ilə qədər həmin sədaqətsiz Levililər, İlyas vasitəsilə çatdırılan Musanın xəbərini rədd etdilər və səhrada sərgərdan dolaşmağa yönəldilər. Həmin sınaq prosesində “bənnalar” nəhayət “yeddi dəfə”nin “künc daşı”nı rədd edəcək, sonra isə Filadelfiya hərəkətindən Laodikiya kilsəsinə keçəcəkdilər. Axır günlərdə, Əhdin Elçisi tezliklə gələcək bazar günü qanunu zamanı Öz məbədinə qəflətən gəldikdə, O, Özünün başqa sürüsünü çağırmaq üçün sədaqətli Levililərdən istifadə edəcək. Axır günlərin sədaqətliləri Laodikiya “kilsə”sindən Filadelfiya “hərəkəti”na keçmiş olacaqlar.

Birinci mələyin hərəkəti, Kral Ceyms Müqəddəs Kitabı nəşr olunduqdan iki yüz iyirmi il sonra öz rəsmiləşdirilmiş xəbərini dərc etdi; üçüncü mələyin hərəkəti isə Müstəqillik Bəyannaməsi nəşr olunduqdan iki yüz iyirmi il sonra öz rəsmiləşdirilmiş xəbərini dərc etdi. Hər iki hərəkətin rəsmiləşdirilmiş xəbəri, bir mələyin enişləri ilə nişanlanmış İslam haqqında bir peyğəmbərliyin yerinə yetməsi ilə qüvvətləndirildi. Mələyin gəlişi Habaquq kitabının ikinci fəslindəki “mübahisə”nin başlanğıcını müəyyən etdi və Habaququn cədvəllərinin nəşrinə gətirib çıxardı.

Habakkukun lövhələri ilə təmsil olunan qüvvətləndirilmiş xəbər məyusluğa gətirib çıxardı; bu məyusluq gecikmə vaxtını başlatdı; o isə Gecəyarısı Fəryadı xəbərinə apardı və nəhayət Gecəyarısı Fəryadı xəbərinin yerinə yetməsi ilə nəticələndi. Bu iki hərəkət arasında mövcud olan paralellər,

görməyi seçənlər üçün, Millerçi tarixinin bütün ünsürlərinin yüz qırx dörd minin tarixi ilə əlaqəli olduğunu və orada təkrarlandığını qəti şəkildə sübut edir. Son yağış dövrü Millerçi hərəkətdə tipoloji olaraq təqdim edilmişdir və Future for America hərəkətində yerinə yetirilməkdədir. İlham, eşitməyə hazır olanlara dönə-dönə bildirir ki, son yağışı yalnız onu tanıyanlar alacaqlar.

Son yağışın dövrü, hərəkəti və ismarıcı bütövlükdə Milleritlərin tarixində təmsil olunur və “tanımaq” sözü əvvəl görmüş olduğu bir şeyi görməyi ifadə edir. Son yağışın dövrünü, hərəkətini və ismarıcını görməyin yeganə yolu onun Millerit tarixində təsvir olunduğunu tanımaqdır. O, digər müqəddəs islahat hərəkətlərində də təsvir olunmuşdur. Millerit hərəkəti son hərəkəti təmsil edən başlanğıc hərəkəti idi və buna görə daha erkən islahat hərəkətlərinə nisbətən daha çox birbaşa istinadlara malikdir. O, həm də hər zaman bir şeyin sonunu onun başlanğıcı ilə təsvir edən Alfa və Omeqanın möhürünü daşıyır.

Millerçi hərəkətində təməllər qoyuldu və mərkəzi sütun Daniel kitabının səkkizinci fəslinin on üçüncü və on dördüncü ayələri idi. Mən bilirəm ki, Bacı Uayt on dördüncü ayəni mərkəzi sütun və təməl kimi müəyyən edir, lakin həqiqət budur ki, on dördüncü ayə on üçüncü ayənin sualına verilən cavabdır. Cavabı doğuran sualı dərk etmədən cavab mənasızdır. On üçüncü ayə, viran qoyan iki qüvvə tərəfindən həyata keçirilən tapdalanma görüntüsünü müəyyən edir, on dördüncü ayə isə tapdalanmış məbədi və ordunu Məsihin bərpa etməsi görüntüsüdür. İki görüntü kontekst, qrammatika və Möcüzəli Sayıcı olan Palmoni vasitəsilə birbaşa bir-birinə bağlanmışdır.

Uilyam Miller əsas həqiqətləri müəyyən etmək üçün istifadə olundu; bunlar Daniel kitabının səkkizinci fəslinin on üçüncü və on dördüncü ayələri idi. Onun kəşf etdiyi ilk cavahirat on üçüncü ayədəki tapdalanmanı təmsil edən “yeddi vaxt” idi və bütün peyğəmbərlik quruluşunu üzərində inşa etdiyi çərçivə də on üçüncü ayədə təmsil olunan “viranə qoyan iki qüvvə” motivi idi. Miller on üçüncü ayədəki “gündəlik” iyrəncliyin büt-pərəstlik, viranə qoyan günah qüvvəsinin isə papalıq olduğunu düzgün müəyyən etmişdi. Bu mənada Millerin çərçivəsinin lap “təmali” və təməlin, eləcə də mərkəzi sütunun “təmali” səkkizinci fəsiləki “gündəlik”in büt-pərəstliyi təmsil etdiyini anlamaq idi. Millerçi tarixdən gələn bilik artımının təməli Daniel kitabının səkkizinci fəslindəki “gündəlik”in büt-pərəstlik olması idi və ilham diqqətlə göstərmişdir ki, “hökm saati” xəbərini verənlər “gündəlik” barədə düzgün baxışa malik idilər.

1989-cu ildə son zamanlarda “biliyin artması” kimi təmsil olunan işığın təməli həm də “gündəlik”dir. Bu, sadəcə olaraq başqa bir ilahi paraleldir. Daniel on birin son altı ayəsində təmsil olunan bilik artımını tanımaq üçün Ellen Uaytın yazılarının tətbiqi tələb olunur. O, öz yazılarında müəyyən edir ki, Daniel on birin otuz birinci ayəsinin tarixi Daniel on birin son ayələrində təkrarlanacaqdır. İlham edilmiş həmin işarə olmadan, otuz birinci ayənin paralel tarixini qırxıncı və qırx birinci ayələrlə anlamaq xeyli daha çətin bir vəzifə olardı.

Daniel kitabındakı “gündəlik” büt-pərəstliyi təmsil edir və Millerçilər üçün təməlin təməlidir; həmçinin yüz qırx dörd minlik hərəkət üçün də xəbərin təməlidir. Bu, eyni zamanda, qəsdən xəyata çevrilmiş həqiqətdir; həmin xəta, Laodikeyalı Adventizmin üçüncü nəslinə daxil edilən bir “yalan” vasitəsilə ortaya çıxmış, Yezekel kitabının səkkizinci fəslindəki “qadınların Tammuz üçün ağlaması” adlı üçüncü iyrəncliklə və Perqamın üçüncü kilsəsinin təmsil etdiyi güzəştə öncədən

göstərilmişdir.

“gündəlik” məsələsinin son yağış zamanında tutduğu rolu yönləndirən ilahi istiqamət tamamilə heyratamizdir və insan quruculuğunun imkanlarından kənardır. Laodikeyalı Adventizmin dördüncü nəslə günəşə səcdə edirmiş kimi təsvir olunur; beləliklə, vəhşi heyvanın nişanını qəbul etməyi təmsil edir. Bacı Uayt göstərir ki, həmin nişanı qəbul etmək vəhşi heyvanla eyni düşüncəyə gəlmək deməkdir və antixristin mənası barədə çaşqınlığa düşənlər nəhayətdə günah adamının tərəfində yer alacaqlar. Bütün bunlar Hizqiyal kitabının səkkizinci fəslində Yerusəlimdəki qoca adamlar vasitəsilə təmsil olunur.

Üçüncü və dördüncü nəsilə Allah Ondan nifrət edənləri mühakimə edir və bu hökm digər sinif Allahın bəyənməsinin möhürünü alarkən icra olunur. Müqəddəs Yazılardakı məhz həmin parça William Millerə Daniel kitabında “gündəlik” kimi təsvir olunanın bütpərəst Roma olduğunu dərk etmək üçün ehtiyac duyduğu işığı vermişdi; həmin parça, Hizqiyalın səkkizinci fəslində qədim kişilərin qarşısında səcdə etdikləri günah adamının ən birbaşa müəyyənləşdirilməsidir. Bu fəsil ikinci viranədici qüvvənin papanı müəyyənləşdirərkən, eyni zamanda birinci viranədici qüvvənin bütpərəstliyini də müəyyənləşdirir. Və həmin parçanın mövzusu olan həqiqət, 2 Salonikililərdə papalığın 538-ci ilədək taxta yüksəlməsinin qarşısını alan qüvvə kimi göstərilən bütpərəst Romanın roludur.

Millerin təməl həqiqəti olan “gündəlik”, ona müqəddəs məkanı və ordunu tapdalayan iki viranədici qüvvəyə əsaslanan peyğəmbərlik çərçivəsi formalaşdırmağa imkan verən həqiqət, Paulun rədd edilən və axır günlərdə məhz həmin həqiqəti sevməyənlərin üzərinə güclü aldanış gətirən həqiqət kimi müəyyən etdiyi həqiqətdir. Paralel tarixlərlə uyğun olaraq, məhz həmin eyni həqiqət, yəni təməl həqiqət, Future for America-ya axır günlərdəki son üçqat ittifaq barədə peyğəmbərlik çərçivəsi formalaşdırmağa imkan verdi.

Təkcə bu deyil, hər iki paralel tarixin təməl həqiqəti olan həmin təməl həqiqət, bir daha səslərini ucaldıb Allahın xalqına onların günahlarını göstərməyəcək adamların bəyan etdiyi saxta son yağışın “sülh və əmin-amanlıq” xəbərinin çərçivəsi üçün əsas səhvə və Paulun qüvvətli azgınlığına çevrilən “yalan” halına salınır. “Gündəlik” həm birinci, həm də üçüncü mələyin hərəkətinin təməlini təmsil edir; və Laodikiyanın üsyançıları onun mənasını alt-üst edərək, şeytani rəmzi Məsihin rəmzi kimi təqdim etdikdə, bu saxta rəmz saxta son yağışın saxta xəbərinin təməli oldu.

Dayanın və heyrat edin; fəryad edin və hayqırın: onlar sərxoşdurlar, lakin şərabdan deyil; səndələyirlər, lakin məstedici içkidən deyil. Çünki Rəbb üzərinizə dərin yuxu ruhunu tökmüş, gözlərinizi yummuşdur; peyğəmbərləri və başçılarınızı, görücüləri örtmüşdür. Və hər şeyin vəhyi sizin üçün möhürlənmiş bir kitabın sözləri kimi olmuşdur; onu savadlı birinə verib deyirlər: “Xahiş edirəm, bunu oxu”; o isə deyir: “Bacarmaram, çünki möhürlənmişdir.” Kitab savadsız olana da verilir və deyilir: “Xahiş edirəm, bunu oxu”; o isə deyir: “Mən savadlı deyiləm.” Buna görə də Rəbb dedi: “Bu xalq Mənə ağzı ilə yaxınlaşır və dodaqları ilə Mənə hörmət göstərir, lakin ürəyini Məndən uzaqlaşdırmışdır, Mənə olan qorxusu isə insan əmrləri ilə öyrədilmişdir. Buna görə də, budur, Mən bu xalq arasında möcüzəli bir iş görməyə davam edəcəyəm, bəli, möcüzəli bir iş və heyrat doğuran bir əlamət; çünki onların müdriklərinin müdrikliyi məhv olacaq, ağıllılarının anlayışı isə gizlənəcəkdir. Vay o kəslərin halına ki, öz

məsləhətlərini Rəbbdən gizlətmək üçün dərinə gedirlər, işləri qaranlıqda olur və deyirlər: ‘Bizi kim görür? Bizi kim tanıyır?’ Həqiqətən, sizin hər şeyi alt-üst etməyiniz dulusçunun gili kimi sayılacaqdır; məgər düzəldilmiş şey onu düzəldən barəsində deyərmi: ‘O məni düzəltmədi’? Yaxud formaya salınmış şey onu formaya salan barəsində deyərmi: ‘Onun anlayışı yox idi’?” Yeşaya 29:9–16.

Bütün peyğəmbərlər axır günlərdən danışmışlar və “gündəlik” ifadəsinin mənasını alt-üst etmək məqsədilə açıq-aşkar yalan danışmaq bağışlanmaz günahın tərifi kimi yaxından təqlid edir. Hər hansı bir şəxsi əbədi olaraq həlak olmuş saymaq, bir insanın başqa insanlara münasibətdə nə bacarığı, nə də mənəvi səlahiyyəti daxilindədir, lakin burada müəyyən edilən şey bu deyildir.

Yeşayada hər şeyi alt-üst edənlər — bu isə sadəcə, Yeşayanın başqa yerdə qaranlığa işıq, yaxud işığa qaranlıq demək kimi ifadə etdiyi şeyin digər ifadəsidir — onların son hökmü təsvir edilərkən, Yerusəlim üzərində hökmranlıq edən qədim adamlar kimi göstərilirlər.

Şər deyənlərə vay halına, yaxşıya şər, şərə yaxşı deyənlərə; qaranlığı işıq yerinə, işığı qaranlıq yerinə qoyanlara; acını şirin yerinə, şirini acı yerinə qoyanlara! Öz gözlərində hikmətli, öz nəzərlərində ağıllı olanların vay halına! Şərab içməkdə qüdrətli, sərxoşedicici içki qarışdırmaqda güclü olanların vay halına! Rüsvət müqabilində pis əməl sahibini haqlı çıxaran, salehin salehliyini isə ondan alanların vay halına! Buna görə də od samanı necə yeyib qurtarırsa, alov küləşi necə udursa, onların kökü çürüntü kimi olacaq, çiçəkləri isə toz kimi havaya qalxacaq; çünki onlar Ordular Rəbbinin qanununu rədd etmiş, İsrailin Müqəddəsinin sözünə xor baxmışlar. Buna görə də Rəbbin qəzəbi Öz xalqına qarşı alovlanmışdır; O, əlini onlara qarşı uzadıb onları vurmuşdur; dağlar titrəmiş, onların meyitləri küçələrin ortasında cırıq-cırıq qalmışdır. Bütün bunlara baxmayaraq, Onun qəzəbi dönməmişdir, əli hələ də uzanmışdır. O, uzaqdan millətlər üçün bir bayraq qaldıracaq, yerin ucqarından onlara fit verib çağıracaq; və baxın, onlar sürətlə, çox cəld gələcəklər. Yeşaya 5:20–26.

Allahın bayrağı (yüz qırx dörd min) tezliklə gələcək bazar qanunu zamanı bayraq kimi ucaldılır; həmin vaxt “Rəbbin qəzəbi Öz xalqına qarşı alışıdır”, O, “əlini onlara qarşı uzadır”, “onları vurur” və “onların cəsədləri küçələrin ortasında parçalanacaq.” Küçələrin ortası, Hizqiyalın doqquzuncu fəslindəki məhvedici mələklərə “gedin və vurun; gözünüz əsirgəməsin, nə də mərhəmətiniz olsun; qocaları da, cavanları da, qızları da, kiçik uşaqları da, qadınları da tamamilə öldürün; amma üzərində nişan olan heç bir adama yaxınlaşmayın; və Mənim müqəddəs məkanımdan başlayın. Onlar isə evin önündə olan qoca adamlardan başladılar” əmri verildiyi zaman Yerusəlimin küçələridir. Sister White-ın xalqın keşikçiləri olmalı olanlar kimi təsvir etdiyi Hizqiyalın “qoca adamları”, iyirmi səkkizinci və iyirmi doqquzuncu fəsillərdə “hər şeyi alt-üst edən” Yeşayanın “Efrayimin sərxoşları”dır.

Beşinci fəsilə onlar “şərab içməkdə qüdrətli, məstedici içkini qarışdırmaqda güclü adamlar; hədiyyə müqabilində pisi haqlı çıxaranlar” kimi təsvir olunurlar. *Questions on Doctrine* kitabının nəşri ilə qədim adamlar mürtəd Protestantlığın camından içdilər və insanların təqdis oluna bilməyəcəyini, Məsihin bizim Əvəzimiz olduğunu, lakin Nümunəmiz olmadığını iddia edən bəraət haqqında saxta müjdəni təqdim etdilər. Bununla da həmin kitab mürtəd Protestantlığın süqut etmiş kilsələri arasında qəbul edilmək mükafatı naminə pisi haqlı çıxardı. Bu parça onların son

mühakiməsini müəyyən edir və bu mühakimənin səbəbi onların “İsrailin Müqəddəsinin sözlünə xor baxmaları” idi. Onlar bunu mühakimə saatinın fəryadını verənlərin təqdim etdiyi “gündəlik” anlayışını rədd etməklə və mürtəd Protestantlığın camından içməklə etdilər.

Həmin parçadakı onlar şirini acıya, acını isə şirinə çevirirlər. Mələk ənərkən Onun əlində olan xəbər şirindir, lakin həmin xəbərin nəticəsi acıdır. Onlar iddia edirlər ki, mələk ənəndə başlayan həqiqi son yağış xəbəri acıdır, və nəticədə şirin olan yalançı “sülh və əmin-amanlıq” xəbərini müəyyən edirlər; çünki onlar hər şeyi alt-üst etməkdən özlərini saxlaya bilmirlər.

Bu günahın təsvir olunduğu keçid onların birgə sınaq müddətinin sonunda yerləşir. Buna görə də, bütperəstliyin şeytani işini Məsihin işi kimi tanımaqdan ibarət olan hərəkətlərinin, Müqəddəs Ruhun işini Şeytanın işi kimi tanımaqdan ibarət olan bağışlanmaz günaha peyğəmbərlik baxımından paralel olduğunu görmək münasibdir. “Yalan”ın Adventizmin üçüncü nəslinə yerləşdirilməsi onların saxta son yağış xəbəri üçün təməl məntiqi təmin etdi və nəhayət onların üzərinə güclü bir azğınlıq gətirir. Millerin “the daily” ifadəsinin doğru mənasını anladığı məhz həmin keçiddə onların məğlub edilərək devrildikləri təsvir olunur.

Heç kəs sizi heç bir yolla aldatmasın; çünki əvvəlcə dönüklük baş verməyincə və həlakət oğlu olan günah adamı aşkar olunmayınca o gün gəlməyəcəkdir. O, Allah adlanan və ya ibadət olunan hər şeyə qarşı çıxır və özünü onlardan uca tutur; belə ki, Allah kimi Allahın məbəbində oturub özünü Allah kimi göstərir. Məgər mən hələ sizinlə ikən bunları sizə söylədiyimi xatırlamırsınız? İndi də bilirsiniz ki, onu öz vaxtında aşkar etmək üçün nə mane olur. Çünki qanunsuzluğun sirri artıq fəaliyyətdədir; lakin indi mane olan, yolundan götürülənədək mane olacaq. Və onda o şərir aşkar olunacaq; Rəbb onu Öz ağzının ruhu ilə yox edəcək və Öz zühurunun parlaqlığı ilə məhv edəcəkdir. O şərir ki, onun gəlişi Şeytanın fəaliyyəti ilə hər cür qüvvə, əlamətlər və yalançı möcüzələrlə, həlak olanlarda haqsızlığın hər cür aldadıcılığı ilə olacaq; çünki onlar xilas olmaq üçün həqiqət sevgisini qəbul etmədilər. Buna görə də Allah onlara qüvvətli azğınlıq göndərəcək ki, yalana inansınlar; ta ki, həqiqətə iman etməyib haqsızlıqdan zövq alanların hamısı məhkum edilsin. 2 Salonikilərə 2:3–12.

Peyğəmbərlər son günlər barədə ondan əvvəlki hər hansı digər müqəddəs tarixdən daha çox danışirlər və bu, həmin bu parça üçün də doğrudur. Millerin bilik artımının təməli, 1989-cu ildə gələn bilik artımının da təməlidir; çünki “gündəlik”lə bağlı peyğəmbərlik tarixinin düzgün anlaşılması Daniel on birin qırxıncı və qırx birinci ayələrinin tarixini təsvir edir. Bunun mənası budur ki, əgər peyğəmbərlik tələbəsi bütperəstliyin rolunu və onun papalıq Romanı ilə peyğəmbərlik əlaqəsini anlamırsa, onda həmin tələbə əvvəlcə papalığın yüksəlişini cilovlamaq, sonra isə papalığı yer üzünün taxtına çıxarmaq işinin bütperəstlik vasitəsilə yerinə yetirildiyini dərk edə bilməyəcək; və bu iş əvvəlcə papalığı cilovlayan, lakin sonra dəyişərək onu yer üzünün taxtına çıxaran Vəhy on üçüncü fəslindəki yer vəhşisinin rolunu tipoloji olaraq göstərir. Vəhy on üçüncü fəslindəki yer vəhşisinin rolu Amerika üçün gələcək kimi təqdim olunur.

Növbəti məqaləmizdə Hiddekel çayının nurunun möhürünün açılması mövzusunə baxışımızı davam etdirəcəyik.

“Zahirin altını görən, bütün insanların ürəklərini oxuyan, böyük işığa malik olmuş olanlar haqqında belə deyir: “Onlar öz əxlaqi və ruhani vəziyyətlərinə görə nə əzab çəkirlər, nə də heyratə düşürlər.” Bəli, onlar öz yollarını seçmişlər və canları öz iyrəncliklərindən zövq alır. “Mən də onların aldanişlarını seçəcəyəm və qorxduqları şeyləri başlarına gətirəcəyəm; çünki Mən çağıranda heç kəs cavab vermədi; Mən danışanda onlar eşitmədilər; lakin gözlərimin önündə pislik etdilər və Mənim bəyənmədiyim şeyi seçdilər.” “Allah onlara qüvvətli bir azgınlıq göndərəcək ki, yalana inansınlar”, çünki “xilas olsunlar deyə həqiqət məhəbbətini qəbul etmədilər”, “əksinə, haqsızlıqdan zövq aldılar.” Yeşaya 66:3, 4; 2 Salonikilərə 2:11, 10, 12.

“Səməvi Müəllim soruşdu: ‘Ağlı, sizin düzgün təməl üzərində qurduğunuz və Allahın işlərinizi qəbul etdiyi iddiasından daha güclü hansı aldaniş ovsunlaya bilər, halbuki əslində siz bir çox şeyi dünyəvi siyasətə uyğun olaraq həyata keçirir və Yehovaya qarşı günah edirsiniz? Ah, bu, böyük bir aldatmadır, valehedici bir azgınlıqdır; bir zamanlar həqiqəti tanımış insanlar dindarlığın ruhunu və qüdrətini onun zahiri surəti ilə səhv saldıqları zaman; özlərini varlı, sərvətlə artmış və heç nəyə möhtac olmayan hesab etdikləri halda, əslində isə hər şeyə möhtac olduqları zaman — zəhinləri öz əsarəti altına alan budur.’”

“Allah Öz paltarlarını ləkəsiz saxlayan sadıq qullarına münasibətdə dəyişməmişdir. Lakin çoxları, qəfil məhv olma onların üzərinə gəlməkdə olduğu halda, ‘Sülh və əmin-amanlıq’ deyə fəryad edir. Əgər əsaslı tövbə olmazsa, əgər insanlar ürəklərini etirafı alçaltmaz və həqiqəti İsa da olduğu kimi qəbul etməzlərsə, onlar heç vaxt göyə daxil olmayacaqlar. Sıralarımızda təmizlənmə baş verdikdə, biz artıq rahatlıq içində dincəlməyəcək, heç nəyə ehtiyacımız yoxdur deyərək zəngin olduğumuz və var-dövlətlə artığımızla öyünməyəcəyik.

“Həqiqəti söyləyərək kim deyə bilər: «Qızılıımız odda sınanmışdır; libaslarımız dünyadan ləkəsizdir»? Mən bizim Müəllimimizin guya salehlik libaslarını göstərdiyini gördüm. Onları çıxarıb ataraq, altdakı murdarlığı açıb göstərdi. Sonra mənə dedi: «Görmürsənmi ki, onlar öz murdarlıqlarını və xasiyyətlərinin çürüklüyünü riyakarcasına ört-basdır etmişlər? “Sadıq şəhər necə fahişəyə çevrildi!” Atamın evi ticarət evinə çevrilmişdir, ilahi hüzurun və izzətin tərək etdiyi bir məkana! Buna görə zəiflik vardır və qüvvət yoxdur.»” Testimonies, cild 8, 249, 250.